

KDYŽ BŮH SLIBUJE

Kázání ze dne 13. 12. 2020

1. čtení – Matouš 5,33-37

2. čtení – Izajáš 11,1-5: *I vzejde proutek z pařezu Jišajova a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce. Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy. Bázní Hospodinovou bude prodchnut. Nebude soudit podle toho, co vidí oči, nebude rozhodovat podle toho, co slyší uši, nýbrž bude soudit nuzné spravedlivě, o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva. Žezlem svých úst bude bít zemi, dechem svých rtů usmrtí svévolníka. Jeho bedra budou opásána spravedlností a jeho boky přepásá věrnost.*

1. Sliby = chyby?

Někdy se říká: sliby – chyby. Známe to všichni, jak to chodí. Tuhle jeden řemeslník mi slíbil, že nám do konce září vyrobí šatní skříň. A jaká byla skutečnost? Skutečnost byla taková, že jsme nejspíš každý mysleli září jiného roku. Sliby některých lidí prostě musíme brát s rezervou. Slib je jen slovo a skutek se s tím slovem často nekryje. A to platí nejen o slibech politiků. Sliby bývají prázdná, chybná a nespolehlivá slova. A člověk musí chtít nechtít dát za pravdu tomu úslolí.

Existuje ještě další slovo, které se slibu podobá: Příklad. To je vlastně taky slib, jen jaksi zesílený. Když chci druhého ujistit, že opravdu ale opravdu svůj slib dodržím, tak se mohu uchýlit k přísaze: „Přisahám! Přisahám na svou čest, že...“ Ježíš učil, že lepší než slibovat a přísahat, je prostě dodržet to, co bylo řečeno. Když řeknu „ano“, tak to nesmí znamenat „možná“, „snad“, „ještě nevím“ apod. *Já vám pravím, abyste nepřisahali vůbec... Vaše slovo buď ano, ano – ne, ne. Co je nad to, je ze zlého.* (viz Mt 5,33-37) Všecko další je ze zlého. Ano opravdu je zlé, když slibujeme, přísaháme a nedodržujeme to, co jsme sami řekli.

2. Co to vlastně je slib?

Slib, to je závazek. Slibem se zavazují, předem říkám, co budu dělat, předem určuji (před-určuji) svoji budoucnost. A když takto předurčím, jak se zachovám, ostatní lidé s tím mohou počítat. Je a bude to se mnou tak, jak jsem slíbil, tak jak jsem řekl.

Ale slovo před-určení bývá užíváno obvykle v jiném významu. Ne jako závazek, nýbrž jako danost, které se nevyhnu a kterou musím prožít – osud. Motiv předem daného osudu má své místo v některých pohádkách. Sudičky nad kolébkou vysloví: „tak a tak to s tebou bude hochu, tak a tak to s tebou bude dívenko...“ A je vymalováno. Je to dáno a už se s tím nedá nic dělat, nedá se to zvrátit ani změnit a nemá smysl se pokoušet o změnu. Jediný, kdo může vyřčenou sudbu poupravit, je další sudička, která ještě nemluvila.

Prosím pěkně, tak to sice bývá v pohádkách, ale tak to není v Bibli. Bůh nemá předem napsaný scénář dějin a našich životů. Bůh nedělá sudbu, Bůh dává zaslíbení. A to je rozdíl. Sudička něco poví třeba jen proto, že je zrovna našťvaná, a žádný závazek pro ni z toho neplyne. Sudička manipuluje. Sudička se k ničemu nezavazuje, nic neslibuje, její role často velmi rychle končí, sudba se nějak už stane sama – jako vyhozený kámen, jako neživotný balvan, bez rozmyslu, bez soucitu letí, valí se.

Hospodin nehází kameny, on se zavazuje, že udělá všechno pro to, aby naplnil své sliby. Předem určuje svůj cíl, předem nám dává na srozuměnou, kam hodlá dojít a jaké plány zamýšlí uskutečnit. Když Bible hovoří o předurčení, hovoří o slibech a záměrech, které si náš nebeský Otec předsevzal uskutečnit.

3. Boží podivný slib

A nyní bych rád připomenul prorocký oddíl, který zazněl na začátku kázání: *I vzejde proutek z pařezu Jišajova a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce.* Hospodin slíbil, že se stane jakási bezvýznamná událost. Slíbil, že obrazí starý trouchnivějící pařez, že nově vyraší pozůstatek z

poraženého stromu. Je to zvláštní slib, je to divný a možná přímo bláznivý slib. Rozhodně to není nic velkého ani světoborného. Sotva může jeden proutek ze starého pařezu udělat díru do světa. Kdo by vlastně na tak drobnou událost bral zřetel, když na světě je tolik pokácených stromů a pařezů? Koho by mohlo zajímat, že pod Božím vedením se zde děje obyčejná věc? Ano, právě tak nečekaně, podivně a nenápadně přišel na svět pán Ježíš. Hospodin slíbil, že se stane bezvýznamná událost a vskutku stalo se cosi maličkého – v Betlémě se narodilo miminko.

Zaslíbení pokračuje takto: *Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy. Bázní Hospodinovou bude prodchnut.* Ten poutek prý dostane do vínku zvláštní poslání. Bude mu udělena neobvyklá síla, bude z něj cítit a vyzařovat boží dobrota. Tento prouteček bude oplývat rozumností, bude mu to v hlavě pálit a zároveň moudře nasměruje své schopnosti tak, aby žil ku prospěchu mnohým. Bůh si předsevzal dát jednomu člověku výzbroj pro to, aby vykonal veliké a dobré věci.

A jaké věci bude konat? *Nebude soudit podle toho, co vidí oči, nebude rozhodovat podle toho, co slyší uši, nýbrž bude soudit nuzné spravedlivě, o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva. Žezlem svých úst bude bít zemi, dechem svých rtů usmrtí svévolníka. Jeho bedra budou opásána spravedlností a jeho boky přepásá věrnost.* Toto Hospodin přislíbil. To se zavázal, že jednoho dne vykoná.

Na jednu stranu to není vůbec špatné, vždyť bohobojných a spravedlivých lidí je na světě potřeba jako soli. Na druhou stranu, žel, Hospodin zaslíbil všeho všudy *jeden* takový proutek, pouze *jediný* výhonek z Jišajova pařezu. A to je docela málo. Takových božími dary obdařených jedinců by bylo potřeba daleko více mezi lidmi na světě. Kdyby tak Bůh zaslíbil a zajistil *neustálý* přísun takto nadaných lidí, to by bylo něco. To bychom snad mohli doufat, že to bude mít jistý vliv a dopad. To bychom mohli mít naději, že se z těch skvělých jedinců stanou soudcové, učitelé, vladaři a že tito dobří lidé změni svět k lepšímu. Ale když to je pouze jeden jediný človíček uprostřed velkého světa, a když je to jen pár desítek let života uprostřed tisíciletých dějin lidstva, není to přece jen trochu málo? Není to skutečně jen maličká a bezvýznamná událost v proudu historie?

4. Pilíř, o který se můžeme opřít

Ale pozor! Hospodin svůj slib uvedl ve skutek. On řekl slovo, které se stalo tělem. Dal zaslíbení, které naplnil. A to naplnění předčilo všechna očekávání. Vždyť ten nenápadný človíček se stal rozhodující osobou pro celé dějiny. Ta malá událost, která dějepiscům 1. století vůbec nestála za zmínku, zasáhla do světa takovým způsobem, že ovlivnila desítky generací lidí a má význam a vliv po tisících letech i pro nás v tomto čase. Jediný človíček, Ježíš z Nazareta, se stal učitelem, soudcem, vladařem a bratrem každého z nás. A to se naplnil jen jeden z božích slibů. Jen si představte, jaké to asi bude, až Bůh naplní všechno, co zaslíbil.

Hospodin prokázal, že on své sliby a závazky plní, jeho slova platí. Ne jako naše sliby – chyby. On se nechce svými slovy zalíbit, nehodlá vymámit z lidí přehnanými sliby potlesk a přízeň. Nepotřebuje slibovat víc než je schopen naplnit. Hospodin neslibuje nic zbrkle ani nerozvážně, tak jako to občas děláme my. A především, Hospodin na své sliby nezapomíná.

Takže pokud hledáte nějaký důvěryhodný zdroj naděje, pokud hledáte pramen opravdové jistoty, pak vám vřele doporučuji, abyste se zaměřili na zaslíbení boží. Ne náhodou se v žalmech zpívá o Hospodinovi jako o skále, která se nepohne. On je pilíř, který pevně stojí. On svá zaslíbení splní a předčí všechna naše očekávání.

Nauč nás, Pane, důvěřovat. Prosíme o naději, která nese. A pomoz, ať jsme alespoň trochu spolehlivými a důvěryhodnými v tom, co jsme řekli a slíbili.